I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

NÕUKOGU

NÕUKOGU RESOLUTSIOON,

13. detsember 2011,

tulevase tollialase õiguskaitsekoostöö kohta

(2012/C 5/01)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE JÄRGMIST:

1) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 67 lõige 3 ja artikkel 87 sätestavad õiguskaitseasutuste, sealhulgas liikmesriikide tolliasutuste vahelise tihedama koostöö, et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tagamisele liidu kodanike jaoks;

2) lepingu artiklis 71 nähakse ette nõukogu alalise komitee (COSI) loomine, et tõhustada ja tugevdada liidu sisejulgeolekualast operatiivkoostööd;

3) Euroopa Ülemkogu poolt 2009. aasta detsembris vastu võetud Stockholmi programm, [1] milles määratletakse Euroopa Liidu peamised poliitilised prioriteedid vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas, sealhulgas eesmärk kaitsta liidu kodanike elu ja turvalisust ning võidelda organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja muude ohtude vastu, ning kehtestatakse strateegilised suunised õigusloome ja tegevuse kavandamiseks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal aastatel 2010–2014 kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 68;

4) komisjoni teatis „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tagamine Euroopa kodanikele – Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava" [2] ning seda teatist käsitlevad nõukogu järeldused [3];

5) Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia: Euroopa julgeolekumudeli suunas [4];

6) nõukogu järeldused tolliasutuste panuse kohta Stockholmi programmi rakendamisse raske ja organiseeritud piiriülese kuritegevuse vastases võitluses [5];

7) nõukogu 23. oktoobri 2009. aasta resolutsioon tugevdatud tollikoostöö strateegia kohta [6] ning tollikoostöö töörühmas vastu võetud tegevuskavad selle strateegia elluviimiseks;

8) nõukogu 14. mai 2008. aasta järeldused tolliliidu arengustrateegia kohta [7];

9) Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhinev 18. detsembri 1997. aasta konventsioon tolliasutuste vastastikuse abi ja koostöö kohta;

10) nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/917/JSK infotehnoloogia tollialase kasutamise kohta [8];

11) nõukogu 18. detsembri 2006. aasta raamotsus 2006/960/JHA Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta [9];

TUNNISTADES, ET:

1) rahvusvahelised organiseeritud kuritegelikud ja terroristlikud rühmitused kasutavad täiel määral ära iga võimaluse, mida pakub kaupade ja isikute vaba liikumine liidus ning erinevusi liikmesriikide õigussüsteemide vahel;

([1]) ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.
([2]) 8895/10 JAI 335.
([3]) 10118/10 JAI 461.
([4]) 7120/10 CO EUR-PREP 8 JAI 182, vastu võetud nõukogu 25.–26. veebruari 2010. aasta istungil ja kinnitatud Euroopa Ülemkogu 25.–26. märtsi 2010. aasta kohtumisel.
([5]) 8096/11 JAI 183 ENFOCUSTOM 18.
([6]) ELT C 260, 30.10.2009, lk 1.
([7]) 8762/08 UD 71 ECOFIN 151.
([8]) ELT L 323, 10.12.2009, lk 20.
([9]) ELT L 386, 29.12.2006, lk 89.

2) kurjategijad ja kuritegelikud organisatsioonid ei tunnista mingeid riigipiire, ka mitte virtuaalseid; liidus kuritegevuse vastu võitlemiseks on seetõttu hädavajalikud paremini koordineeritud ja paremini seotud meetmed koos ennetava lähenemisviisi ning teabe ja jälitusteabe korrapärase vahetamisega;

3) liikmesriikide tolliasutused annavad riikliku pädevuse piires ja ulatuses üliolulise panuse piiriülese kuritegevuse vastases võitluses, ennetades, avastades, uurides ja kohtu alla andes tegevust, mis hõlmab kaupade mittetavapärast või ebaseaduslikku liikumist, keelatud kaupadega kauplemist ja rahapesu, ning kaitstes liidu finants-, keskkonna- ja kultuurilisi huve ning liidu kodanike tervist, turvalisust ja julgeolekut;

4) kaupade, inimeste ja kapitali vaba liikumise raames ning pidades silmas vajadust tagada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, muu hulgas võideldes piiriülese kuritegevusega, on oluline järjekindlalt edendada ja parandada tolliametite koostöö tõhusust;

5) edasiseks arenguks kaubavahetuse hõlbustamise alal on hädavajalik tõhus tollialane koostöö piiriülese kuritegevuse vastases võitluses;

6) kõik nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määruse (EÜ) nr 515/97 (liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks) alusel algatatud meetmed võimaldavad tolliasutuste vahelist viljakat koostööd, mis võib olla väga kasulik piiriülese kuritegevusega võitlemiseks tehtava tollialase õiguskaitsekoostöö vallas;

7) riikide tolliasutuste pädevuses on selliste kaupade liikumise järelevalve ja kontroll, mis ületavad liidu välispiiri, ning et need asutused täidavad seda rolli paralleelselt isikute liikumise järelevalvet ja kontrolli teostavate asutustega. Sellest tulenevalt on reaalselt vajalik tolliasutuste võrdne ja täiendav osalemine kõigis piiriülest liikumist käsitlevates aruteludes ja sellealaste otsuste tegemisel;

8) koordineeritud lähenemine vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajaneval alal toimuva piiriülese kuritegevuse, sealhulgas terrorismi vastasele võitlusele peaks sisaldama tolliasutuste ja teiste õiguskaitseasutuste, sealhulgas asjaomaste ELi asutuste ja ametite vahelist mitmepoolset tihedat ja tõhusat koostööd;

9) liidu kodanike majanduse ja julgeoleku tõhus kaitsmine nõuab tugevamat koostööd ja partnerlust kolmandate riikide pädevate asutustega, eelkõige neis liidu naaberriikides, mida ohustab kuritegevus;

10) majanduskasvu edendamine liidus sõltub erinevatest teguritest, muu hulgas tõhusast tollialasest õiguskaitsekoostööst;

MÄRGIB RAHULOLUGA:

komisjoni toel seni tollikoostöö alal tehtud edusamme, sealhulgas:

a) tolliametite vahelise vastastikuse abistamise konventsiooni (1997. aasta nn Napoli II konventsioon) pakutavatel võimalustel põhinevat koostööd;

b) korrapärast teabevahetust, mida võimaldavad tolliinfosüsteem (CIS) ja tolli uurimisjuhtumite andmebaas (FIDE), ja

c) tolliasutuste poolt ning tolliasutuste ja muude õiguskaitseasutuste koostöös läbi viidud arvukate ühiste tollioperatsioonide tulemusi;

OTSUSTAB KÄESOLEVAGA:

1) määrata kindlaks tulevase tollialase õiguskaitsekoostöö strateegia eesmärgiga teha kindlaks, milliseid meetmeid on vaja võtta tollikoostöö ja teiste õiguskaitseasutustega tehtava koostöö edasiseks edendamiseks ning tugevdada tolli kui vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal toimuva kaupade, inimeste ja kapitali vaba liikumist kontrolliva juhtiva asutuse rolli, et saavutada liidu kodanike, nende elu ja tervise tõhusam kaitse, ning kaitsta liidu majandust salakaubaveo, pettuse ja teiste organiseeritud kuritegevuse olemasolust ja tegevusest tulenevate ohtude eest, tuginedes järgmistele eesmärkidele:

   a) edendada spetsiaalse lähenemisviisi väljatöötamist õiguskaitse valdkonnas toimuvale tollikoostööle, mis võimaldaks ELi tolliasutustel tõhusamalt võidelda kuritegevusega ning uute riskide ilmnemisel viivitamatult võtta meetmeid;

   b) uurida kõiki nii tehnilist, operatiivset kui ka õiguslikku laadi võimalusi, et tugevdada tolli panust võitlusesse organiseeritud kuritegevusega, ning arendada edasi olemasolevaid meetmeid, muu hulgas analüüsides vajadust ELi tolliasutuste paremini koordineeritud ja tõhusama ühistegevuse järele, et võidelda piiriülese ja riikidevahelise kuritegevuse kõigi aspektidega;

   c) edendada tolliasutuste vahelise teabevahetuse süsteemide laialdasemat kasutamist ning kaaluda edasist arengut, mis võiks viia tolli tõhusamale tegutsemisele võitlemisel piiriülese organiseeritud kuritegevusega;

d) töötada välja tolliasutuste ning tolliasutuste ja muude õiguskaitseasutuste vaheline ühine lähenemisviis koolitusele, et vajadusel ja eelkõige uurimise ja operatiivkoostöö valdkonnas edendada nende asutuste tõhusust võitlemisel organiseeritud kuritegevusega;

e) töötada välja terviklik lähenemisviis ELi tasandil, et aidata (asjakohaste meetodite, varustuse ja tehnoloogia osas) kaasa tolli tegevusele kuritegevuse vastu võitlemisel, ning vajadusel kavandada õigusakte;

f) teha praktilisi samme nende uute koostöövormide rakendamiseks eesmärgiga parandada operatiivkoostööd ning tagada tõhus kaasamine Euroopa Liidu välispiiridel; ning kaaluda ühiste tollioperatsioonide läbiviimise, ohuhinnangute koostamise või mitmeaastaste algatuste elluviimise edasist toetamist;

g) edendada tolliasutuste panust sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) töös, et maksimeerida nende panust organiseeritud kuritegevuse vastu peetavasse võitlusesse ning liidu kodanike tervise, turvalisuse ja julgeoleku kaitsmisesse;

h) edendada üldsuse usaldust tolli suhtes, näidates tollikoostöö käegakatsutavaid tulemusi ning suurendades teadlikkust tolli rolli kohta õiguskaitse vallas;

2) võtta vajalikud meetmed üksikasjaliku tegevuskava väljatöötamiseks, ajakohastamiseks, jälgimiseks ja vajaduse korral hindamiseks, et saavutada strateegia üldised sihid ja eesmärgid;

KUTSUB ÜLES:

1) tolliasutusi ja liikmesriikide teisi tollialaste õigusaktide rakendamise eest vastutavaid asutusi ellu viima käesolevat strateegiat ja rakendama tegevuskava, pöörates erilist tähelepanu ühiste meetodite väljatöötamisele ja teabevahetuse edasisele arendamisele;

2) tolliasutusi, liikmesriikide teisi õiguskaitseasutusi ning pädevaid ELi asutusi ja organeid andma oma parima, et tugevdada omavahelist ja kolmandate riikidega tehtavat koostööd piiriülese kuritegevuse ennetamise, avastamise, uurimise ja sellega seoses kohtu alla andmise vallas;

3) komisjoni andma aktiivse panuse käesoleva strateegia rakendamisse, kasutades täiel määral ära oma osa jagatud pädevuses, ning jätkata võimalikult suures ulatuses rahalise, tehnilise ja logistilise toetuse andmist kõnealuse strateegia elluviimiseks;

4) Europoli kaaluma tulevaste raske ja organiseeritud kuritegevuse ohu hindamiste (SOCTA) ja muude algatuste väljatöötamise juures tolli õiguskaitsealaseid aspekte.

Käesoleva resolutsiooniga asendatakse 23. oktoobri 2009. aasta resolutsioon tugevdatud tollikoostöö strateegia kohta.